

PETA BOLEST (ERYTHEMA INFECTIOSUM)

Uzročnik pete bolesti je vrsta virusa – parvovirus B19. To je blaga virusna bolest najčešće dječje dobi koja se javlja uglavnom bez povisene temperature, a glavni znak je osip po koži.

Povremeno se javlja epidemski, a najčešće oboljevaju djeca od 5-14 godina

Prenosi se sa čovjeka na čovjeka preko kapljica sekreta dišnog sustava koji se šire zrakom, rukama ili predmetima i to u bliskom kontaktu u obitelji, školama i dječjim vrtićima. Može se prenijeti s majke na plod, ali i transfuzijom krvi. Ukoliko osoba ima samo osip zarazna je par dana prije pojave osipa. Osobe s oštećenim imunološkim sustavom parvovirus može širiti dugo vremena.

Nakon inkubacije od 4 do 20 dana, najčešće se javlja crveni osip oba obraza i oštrosno je ograničen od normalne kože. Nakon 1 do 4 dana osip izblijedi i nestane, a pojavi se na ekstremitetima, a za par dana se proširi na gluteuse i trup. Nakon nekoliko dana osip izblijedi, pa se opet pojavljuje i to može trajati 2-4 tjedna.

Komplikacije se mogu javiti kod prethodno bolesnih osoba, onih s hemolitičkim anemijama (anemije koje dovode do razaranja eritrocita), te onih s oslabljenim imunološkim sustavom i kod trudnica.

Dijagnoza se postavlja prema kliničkim obilježjima i epidemiološkoj situaciji, te dokazivanjem protutijela na parvovirus B19 ili na njegovu DNA.

Bolest prolazi spontano, a u slučajevima artritisa i bolova u zglobovima mogu se uzeti lijekovi poput ibuprofena.

Vjerovatnost da se netko zarazi u uskom kontaktu u obitelji ili školi/vrtiću je 10-60%, a 90% odraslih bilo je u kontaktu s parvovirusom i ima zaštitnu protutijelu.

Preboljela bolest ostavlja trajan imunitet.

Silvija Vučetić, zdravstveni voditelj

Izvori:

1.D.Maedešić i sur., „Pedijatrija“, Školska knjiga, Zagreb,2003

2.Mato Lakić, dr. med. spec. epidemiologije <https://www.zzjdnz.hr/hr/zdravlje/prevencija-zaraznih-bolesti/peta-bolest-erythema-infectiosum>